

Indenrigsministerens kommentar til henvendelsen fra The Council of the Baltic Sea States

Spørgsmål:

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 17. december 1998 fra Council of the Baltic Sea States, jf. bilag 6.

Svar:

Østersørådets Kommissær for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder, herunder Rettigheder for Personer tilhørende Mindretal, spørger, hvorvidt ordningen i udlændingelovens § 36, stk. 1, 3. pkt., vedrørende frihedsberøvelse af asylansøgere i den særligt fremskyndede åbenbart grundløs-procedure er blevet evalueret. Kommissæren anfører, at der synes at mangle faktuelle oplysninger som principielt beslutningsgrundlag for at fortsætte ordningen uændret og ophæve revisionsbestemmelsen.

Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, side 4, 1. spalte, at Flygtningenævnet, Dansk Flygtningehjælp, Udlændingestyrelsen, Rigspolitiet og statsamterne forud for fremsættelsen af lovforslaget er blevet anmodet om at evaluere de bestemmelser i udlændingeloven, der efter § 4 i lov nr. 382 af 14. juni 1995 om ændring af udlændingeloven skal revideres. De pågældende myndigheder m.v. har ikke bemærkninger til lovgrundlaget i udlændingeloven for de omhandlede ordninger. Der kan i den forbindelse henvises til rigspolitiets breve af 12. februar 1998 og 25. august 1998, som den 31. december 1998 er sendt til Folketingets Retsudvalg (L 71 – bilag 9).

Rigspolitichefen har i forbindelse med evalueringen af ordningen i brev af 25. august 1998, side 1-2, (L 71 – bilag 9), oplyst, at den udvidede adgang til frihedsberøvelse af visse asylansøgere har ført til de ønskede resultater i relation til (fastholdelse af) kortere sagsbehandlingstider, mindre uro i Modtagecenter Sandholm og mindre (berigelses)kriminalitet i Hillerød Politikreds. Det er Rigspolitichefens opfattelse, at ordningen bør opretholdes som en væsentlig forudsætning for, at den nødvendige indsats over for udlændinge, som med helt udsigtsløse sager forsøger at få ophold i Danmark, kan fastholdes.

Østersørådets Kommissær for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder, herunder Rettigheder for Personer tilhørende Mindretal, anfører, at ordningen i udlændingelovens § 36, stk. 1, 3. pkt., vedrørende frihedsberøvelse af asylansøgere i den særligt fremskyndede åbenbart grundløs-procedure fortsat rummer uafklarede retssikkerhedsmæssige og menneskeretlige problemer, og at det derfor findes betænkeligt, at bestemmelsen med lovforslag nr. L 71 videreføres, og at revisionsbestemmelsen ophæves. Det i bemærkningerne erklærede formål med bestemmelsen i udlændingelovens § 36, stk. 1, 3. pkt. – »at skabe en sådan signaleffekt, at færre asylsøgere med helt udsigtsløse sager forsøger at få ophold i Danmark« – kan ikke betragtes som et menneskeretligt sagligt kriterium.

Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at Indenrigsministeriet i forbindelse med ordningens indførelse i 1995 foretog en udredning af ordningens forenelighed med Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Justitsministeriet og Udenrigsministeriet tiltrådte i den forbindelse på basis af en abstrakt bedømmelse udredningens konklusion om, at ordningen ikke vil stride mod Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, under forudsætning af, at ordningen administreres i overensstemmelse med lovforslagets bemærkninger, således at en frihedsberøvelse alene vil blive iværksat efter en konkret og individuel vurdering af den pågældendes forhold.

Hertil kommer, at en af politiet i medfør af udlændingelovens § 36 iværksat frihedsberøvelse inden tre døgn skal forelægges domstolene, jf. udlændingelovens § 37, og at domstolene af egen drift efterprøver, om frihedsberøvelsen i den konkrete sag er i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det kan tilføjes, at Østre Landsret i en kendelse af 6. juli 1995 har fastslået, at en frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36, stk. 1, 3. pkt., i en konkret sag ikke var stridende mod Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 5 og 14.